

Tilleggsintervju:

**AUTISME SPEKTER
FORSTYRRELSER**

KIDDIE- SADS- PL 2009

**Kiddie –SADS (PL) 2009
Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia – present-life version
For School Aged Children (6-18 years)**

Intervjupersonens forbokstaver

Intervjudato

Intervjuer

Intervjupersonens navn: Intervjupersonens fødselsdato

Intervjuer Dato for intervjuet

AUTISMESPEKTERFORSTYRRELSER / GJENNOMGRIPENDE UTVIKLINGSFORSTYRRELSE (Pervasive development disorder - PDD)

1. Manglende spontan atferd for å dele glede, interesser eller prestasjoner med andre

F B S

Foreldre: *Da barnet ditt var liten, pleide han/hun å vise deg leker og andre ting som han/hun var interessert i, eller pleide han/hun å leke for seg selv uten å dele opplevelsene sine noe særlig med deg?*

0 0 0 Ingen opplysninger

Pleier barnet ditt å spontant fortelle deg om når noe bra skjer nå, f.eks. at han/hun har fått skryt på skolen eller gjort noe annet bra? Forteller han/hun vennene sine det når det skjer noe bra?

1 1 1 Ikke til stede

2 2 2 Under terskelnivå: Prøver noen gang å dele, men ikke ofte eller spontant.

Barnet: *Hvis noe bra skjer, f.eks. at du får skryt på skolen eller du gjør noe annet bra, pleier du å holde det for deg selv eller forteller du det til mor, far eller noen andre?*

3 3 3 Terskelnivå: Deler ikke gleder, interesser eller fremgang med andre spontant, eller kun når det handler om det han/hun er særskilt opptatt av.

Tidligere:
 F B S

NB: Skal ikke skåres positivt dersom symptomene bedre kan tilskrives en annen psykisk lidelse som angst, psykose, depresjon, atferdsforstyrrelse, eller vanlig tenåringsatferd.

2. Manglende utvikling av venneforhold med jevnaldrende eller barn på samme utviklingsnivå

Dette kan komme til syne på ulike måter i ulike aldre. Veldig små barn har gjerne liten eller ingen interesse av å bli venner med andre barn. Litt større barn kan være interessert i å få venner, men ha en mangelfull forståelse av normer for sosial samhandling.

Foreldre: *Har barnet ditt noen gode venner på sin egen alder? Treffer barnet ditt andre barn etter skoletid eller i helgene?*

Trives barnet ditt bedre sammen med yngre barn eller voksne enn sammen med barn på sin egen alder? Foretrekker han/hun å være for seg selv? Vil ditt barn gjerne være sammen med andre barn, men klarer ikke å få venner? Vil barnet ditt gjerne få venner, men vet ikke hvorfor de andre barna ikke vil være venn med han/henne?

Kan barnet ditt forstå hvordan andre barn reagerer i sosiale situasjoner? Eller misforstår han/hun eller klarer ikke å "tone seg inn på" de andre barnas reaksjoner i sosiale situasjoner?

Hender det at andre utnytter han/henne? Kan barnet ditt bare være sammen med andre barn på sine egne betingelser?

Barnet: *Liker du å være sammen med andre barn på din egen alder eller liker du best å være for deg selv? Har du en bestevenn? Pleier dere å være sammen etter skoletid eller i helgene?*

NB: Sørg for å sammenligne barnets opplysninger med annen informasjon. Skal ikke skåres positivt dersom symptomet hovedsakelig skyldes andre psykiske lidelser som ADHD, sosial angst, schizofreni, schizoid personlighetsforstyrrelse.

F B S

- 0 0 0 Ingen opplysninger
- 1 1 1 Ikke til stede
- 2 2 2 Under terskelnivå: Har noen personlige relasjoner, mest i gruppesituasjoner eller primært begrenset til spesielle interesseområder.
- 3 3 3 Terskelnivå: Manglende utvikling av venneforhold som er adekvate i forhold til utviklingsnivå. Manglende evne til å tolke reaksjoner hos jevnaldrende i sosiale situasjoner.

Tidligere:
 F **B** **S**

3. Manglende sosial eller emosjonell gjensidighet

Smilte barnet ditt spontant tilbake da han/hun var liten dersom du eller noen andre som barnet kjente godt smilte til han/henne?

Når barnet ditt ser deg for første gang når du kommer hjem etter å ha vært ute en stund, smiler han/hun til deg?

Hvordan reagerer han/hun hvis en jevnaldrende eller voksen han/hun ikke kjenner sier noe hyggelig til han/henne eller nærmer seg han/henne på en vennlig måte?

Kan barnet ditt ha en gjensidig dialog med en jevnaldrende eller voksen han/hun ikke kjenner så godt?

Vet han/hun hvordan man bygger videre på et spørsmål eller svar for å holde en dialog gående?

Hvordan reagerer barnet ditt dersom han/hun ser noen som gråter eller er lei seg?

Kan du se noen forandring i humøret eller ansiktsuttrykket hans/hennes?

Vil han/hun forsøke å trøste, bli opprørt eller ignorere situasjonen?

Pleier barnet ditt å spontant dele ting med deg? Med venner?

Barnet: *Hva gjør du hvis du ser noen i familien din eller en venn som gråter?*

Hva om noen du ikke kjenner smiler til deg eller sier hei?

NB: Skåres ut fra svar og observasjoner.

F B S

0 0 0 Ingen opplysninger

1 1 1 Ikke til stede

2 2 2 Under terskelnivå: Noe redusert evne til sosial eller emosjonell gjensidighet.

3 3 3 Terskelnivå: Klart manglende evne til sosial og emosjonell gjensidighet som enten skyldes manglende evne til å oppfatte andres følelser, eller manglende kunnskap om hvordan å svare.

Tidligere:

F

B

S

4. Vedvarende opptatthet av deler av gjenstander

Inkluderer upassende bruk av leker ut i fra barnets utviklingsnivå.

Foreldre: *Leker barnet ditt med leker på en annen måte enn slik det er tenkt at leken skal lekes med?*

For eksempel, snur han/hun lekebiler opp ned og snurrer på hjulet i stedet for å kjøre med den?

Hender det at han/hun stiller opp lekene på rekke og rad eller bruker overdrevent mye tid på å sortere de etter farge eller form fremfor å leke med de (f.eks. klosser)?

Når barnet ditt leker med ting, blir han/hun veldig opptatt av visse deler av ting?

F B S

0 0 0 Ingen opplysninger

1 1 1 Ikke til stede

2 2 2 Under terskelnivå: Leker noen ganger på upassende måte med lekene. Noe opptatt av visse deler av gjenstander, men ingen betydelig funksjonssvikt.

3 3 3 Terskelnivå: Vedvarende opptatthet av deler av gjenstander. Leker nesten aldri med leker slik de er ment å brukes. Medfører funksjonssvikt sosialt.

Tidligere:

F

B

S

NB: For alle spørsmål over, spør om det begynte da barnet var lite (f.eks. tidlig barnehagealder) eller om det begynte nå. For autismespekterforstyrrelse må alle formene for atferd ha startet da barnet var lite. vurder om barnet kan ha tvangslidelse, alvorlig sosial fobi, er mentalt retardert, har vært utsatt for mishandling eller omsorgssvikt og kulturelle faktorer som kan forklare symptomene.

5.	<u>Svikt i kommunikasjon eller sosial interaksjon som er vanlig hos pasienter med Aspergers syndrom:</u>	Foreldrepersonen NÅ	Foreldrepersonen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
a.	Ensidig ordflom: <i>Pleier barnet ditt å nærmest holde lange taler om en bestemt ting fremfor å ha en samtale? Hender det at folk sier at han/hun nesten er som "en liten professor"?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
b.	Svekket pragmatisk språkforståelse: <i>Har barnet ditt problemer med å forstå mer subtile sider ved språket, som turtaking i samtaler, vite hva noen mener når de bruker sarkasme eller analogier (f.eks. "Hun er stor som et hus")?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
c.	Avvik i stemmebruk/prosodi: <i>Er det noe uvanlig med barnets intonasjon? Er stemmen hans/hennes monoton? Har han/hun dårlig volumkontroll eller legger trykket på uvanlige steder i talen?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
d.	Stadig eller lite sensitiv kontaktsøking mot andre: <i>Pleier barnet ditt å stadig søke kontakt med andre, selv når de ikke virker interessert i å snakke eller ha kontakt med han/henne? Er det vanskelig for han/henne å lese sosiale signaler fra andre?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

NB: Skåres ut fra svar og observasjoner.

Trekk ved pasienter med autisme:

6. Forsinkelse i utviklingen av kommunikasjonsferdigheter

F B S

Alder når sa første ord: *Hvor gammel var barnet ditt da han/hun sa sitt første ord, annet enn "mamma" eller "pappa"?*
Kan du huske det første ordet han/hun sa for å uttrykke noe?

0 0 0 Ingen opplysninger

1 1 1 Ikke til stede

2 2 2 Under terskelnivå: Forekomst av enkeltord eller bruk av setninger innen 3 måneder av det som forventes ved normal språkutvikling.

Alder når sa første setning: *Hvor gammel var barnet ditt da han/hun satte sammen to eller tre ord til en liten setning, som "få melk", "vil ha kake"?*

3 3 3 Terskelnivå: Forekomst av enkeltord eller bruk av setninger mer enn 3 måneder senere enn forventet.

MERK: "MAMMA" ELLER "PAPPA" SKÅRES IKKE NÅR VURDERER ENKELTORD, INKLUDER ALLE ANDRE SPONTANE LYDER SOM LIGNER VIRKELIGE ORD. I NORMAL UTVIKLING FOREKOMMER ENKELTORD FØR 24 MÅNEDERS ALDER OG SETNINGER FØR 33 MÅNEDER.

Tidligere: _____
F B S

Alder – enkeltord: _____ Alder – setninger: _____

7.

a. Sosial isolasjon:

Har barnet ditt foretrukket å være alene helt fra han/hun var liten? Hva med nå? Virker han/hun uinteressert i venner eller annen sosial kontakt?

	Foreldrepersonen NÅ	Foreldrepersonen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
b. Ekkolali:						
<i>Pleier barnet ditt å gjenta fraser/uttrykk han/hun har hørt andre si, eller meningsløse fraser om og om igjen?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

NB: Skåres ut fra svar og observasjoner.

8.	<u>Utviklingshistorie:</u>	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
	a. Aldersadekvate selvhjelpsferdigheter.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

9.	<u>Funksjonsnedsettelse:</u>	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
	a. Sosialt (sammen med jevnaldrende):						
	_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	b. Sammen med familien:						
	_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	c. På skolen:						
	_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
<p>10. <u>Aspergers syndrom</u> DSM-IV-kriterier</p> <p>A. Kvalitativ svikt i sosial interaksjon som viser seg ved minst to av følgende:</p> <p>(1) betydelig svikt i bruken av nonverbal atferd slik som blikkontakt, ansiktsuttrykk, kroppsholdninger og mimikk for regulering av sosial interaksjon</p> <p>(2) manglende evne til å utvikle vennskap med jevnaldrende på tilsvarende utviklingsnivå</p> <p>(3) mangel på spontan atferd for å dele glede, interesser eller prestasjoner med andre (f.eks. ved mangel på å vise fram, ta med seg eller peke på ting som er av interesse)</p> <p>(4) mangel på sosialt eller emosjonelt gjensvar</p> <p>B. Begrensete gjentatte og stereotype mønstre av atferd, interesser og aktiviteter, som viser seg ved minst ett av følgende:</p> <p>(1) omfattende fiksering ved en eller flere stereotype og begrensete interesser som er abnorme i intensitet eller fokusering</p> <p>(2) tilsynelatende ubøyeelig fiksering ved spesifikke, ikke-funksjonelle rutiner eller ritualer</p> <p>(3) stereotype og gjentatte motoriske manérer (f.eks. vifte med eller vri hender eller fingre, eller kompliserte bevegelser av hele kroppen)</p> <p>(4) overdreven opptatthet av deler av ting</p> <p>C. Lidelsen fører til klinisk betydningsfull funksjonssvikt sosialt, arbeidsmessig eller på andre måter viktige funksjonsområder</p> <p>D. Det er ingen klinisk betydningsfull generell forsinkelse i språkutvikling (f.eks. bruk av enkeltord ved to års alderen, kommunikative fraser ved tre års alderen)</p> <p>E. Det er ingen klinisk betydningsfull forsinkelse i kognitiv utvikling eller utvikling av aldersadekvate selvhjelpsferdigheter, adaptiv atferd (annet enn i sosial interaksjon) og nysgjerrighet på omgivelsene i barndommen</p> <p>F. Kriteriene for en annen spesifikk gjennomgripende utviklingsforstyrrelse eller for schizofreni er ikke oppfylt.</p>	0 1 2	0 1 2
<p>11. <u>Autismespekter forstyrrelse INA</u> DSM-IV-kriterier</p> <p>Denne kategorien skal brukes ved alvorlig og omfattende svikt i utviklingen av gjensidig sosial interaksjon eller verbal og nonverbal kommunikasjonsevne, eller når stereotyp atferd, interesser og aktiviteter er tilstede, men kriteriene er ikke oppfylt for en spesifikk gjennomgripende utviklingsforstyrrelse, schizofreni, schizotyp eller unnnvikende personlighetsforstyrrelse. For eksempel, omfatter denne kategorien "atypisk autisme" – som ikke oppfyller kriteriene for autisme på grunn av sen debut, atypisk eller subklinisk symptomatologi.</p>	0 1 2	0 1 2
<p>12. <u>Andre autismespekterforstyrrelser</u></p> <p>MERK: De følgende forstyrrelsene kan <u>ikke</u> diagnostiseres uten å samle tilleggsinformasjon. Denne versjonen av K-SADS-PL innhenter ikke all nødvendig informasjon. Det anbefales å bruke ADI og ADOS, og IQ test.</p> <p>I henhold til tidligere evalueringer, foreldrerapport, og/eller klinikerens observasjoner oppfyller barnet DSM-IV-kriteriene for:</p> <p>A. Autisme</p> <p>B. Retts syndrom</p> <p>C. Disintegrativ forstyrrelse hos barn</p>	0 1 2 0 1 2 0 1 2	0 1 2 0 1 2 0 1 2

HVIS JA PÅ 12 A-C, SKAL DET KRYSSSES AV FOR "ANNEN PSYKISK LIDELSE" PÅ OPPSUMMERINGSARKET. FREMTIDIGE VERSJONER AV K-SADS KOMMER TIL Å INNEHOLDE MER SPESIFIKKE DELER FOR DISSE FORSTYRRELSENE.